

'Sëëdhe -ple -naa 'ö Pödhö -ya bɔ

2 Timote -dhε

---

1 1-2 Timote, i -dhɔ -yö n -kë -dhe me -dɪ 'kpɔ =në- 'dhö. 'Yö- -wɔn 'gü 'a 'sëëdhe ya- bɔ i -dhe. Yesu Klisi -bha bɔmɛ -mü n 'ka, -a -gen -mü -dhe -yö -dhi Atanna -dhe kö 'a kë- 'ka. Atanna -ya pö n -dhe -dhe 'pë 'ö "piü -dhe 'ö- kë 'a- pö me "bhu- -nu -dhe. Yö -mü -dhe me "vv me 'ö -kplü Yesu Klisi -bha, -yö -dho -tosea ö 'yaa yën -a kë -sü -slo. A -bhea kwa Dë Atanna -dhe kö waa- kwa Dëme Yesu Klisi 'ö 'dhö i -wëë -ya -nu kë, kö -wo 'dhuë- -kë i -bha, kö -wo i gba zuëwaanusü 'ka.

**Pödhö -bha Atanna 'tɔ dhi -sü 'ö me -nu faan dɔ- 'ka
-to -wv -ta -sü -bha kö- -nu "ta -kɔ -yö dhi**

3 Atanna 'a- -dhɔkë n zuë" "puu 'ka =dhe n "bhema -nu 'dhö bha a- nue" -bho, a -bhea -dhe 'a- nue" bho bhii -dt 'pö i -wɔn 'gü -kpeawo "binma -dhekpao. 4 'Ma n -zu 'gɔn "tüng 'kwa -kan 'ka kwa 'kwëë- bha -ta waa- "gbu -nu 'i- bɔ "tüng bha- 'gü bha- 'dhö, "yan -dee 'bha -kpan i -bha -dhɔ =ya n 'kun. Kwa -kpan 'kwëë- -sü -dho n =nii -da -dedewo. 5 -Zu -yö Atanna -dhe -sü 'ö- "yi 'yaa -wlöö, ö gun i "na 'ö i dhe kpɔ 'wo - -dhe Dhoisö, waa- i dhe 'ö i kpɔ 'wo - -dhe 'pö Nisö -a -nu -gɔ bha- -bha -kë i -gɔ -sü bha, 'ma n -zu "ta- 'gü, a Atanna nue" -bho -dedewo. 6 Yö =në- -wɔn 'gü 'yö 'a i -zu -bɔ sië kö 'wɔn kë -sü -faan ö Atanna -ya =gbao i -gɔ kö 'ma n -kɔ kpa i -ta kö a bhea" sië- -dhe bha 'i- 'kun "gbu-, kö yë 'ö- kë -faan -da i 'gü "dhö bha 'i- kë i faan 'ka. 7 -A -gen -mü -dhe 'Nii- "slööslö ö Atanna -ya nu kwa -dhe bha, "suü 'nii- 'yaa -mü, yö =në kwa gba faan 'ka, 'yö -dhɔ -ya kwa 'gü, 'yö kwa gba "yaaki 'ka.

8 -A -kë "dhö -sü -wɔn 'gü, 'yiü- 'ya 'dho i kë 'wɔn 'ö -gban kwa Dëme -bha -a -dhiang zë -sü 'gü. Ma 'ö mang -dt 'pö 'a -kasogümé 'ka 'wɔn do bha- 'gü bha, -nëng n -bha -sü 'yiü- 'ya 'dho i kë 'pö. "Kee bhii -zian -zë,

-kɔ do 'a sëë bho sië- 'ka 'wɔn -së 'ö go Atanna "piü- -naç dɔ -sü -wɔn 'gü bha, -bhö "wɪ- -bha kö i -bha -yö kë -kɔ do bha =në- 'gü faan 'ö Atanna -ya nu i -dhe bha- 'ka. 9-A -gen -mü -dhe yö -në kwa dha, 'yö kwa -dhe, 'yö kwa -kë "slüöslü kö 'kwa kë ö -bha 'ka. Kwa -dhe 'ö- wo "dhü bha- -gen 'yii -gban kwa këwɔn -së -nu -bha, "keε 'ö- "dhiü =wlü- -bha kö 'ö 'wɔn -së bha- kë kwa -dhe -a yi -ya =gwëë, -dhe 'ö -ya kë "dhü, 'yö bɔ ö Gbö Yesu Klisi -ta 'yö- -kë kwa -dhe kö 'yii "kpungtaadhe -zian -da -kɔ. 10-Gasite 'ö Atanna -ya -ya ö -zu "piü "dhü yi 'bha 'ka kwa -dhe bha -në 'ö- 'gü -wɔn -kë =deë kwa Dhame Yesu Klisi -bɔ kwa -dhe -sü 'ka bha. -A -gen -mü =dhe yö 'ö bha -në faan bho ga -bha. 'Yö- -kë kö 'kwa ga kö 'wɔn "gbu- 'ya 'dho wɔ kwa -ta. 'Yö -sii 'ö 'yaa yën gbonggbongdhö -a -ta -pu kwa -dhe naç -së 'ö nu- dɔ me "bhu- -nu -go bha- 'ka =dhe ('me 'ö -ya 'dhang bho ö "dhiü), Atanna -dho kwi -dee 'ö 'yaa "bu -a -da -bha 'ö -sii bha- -sloɔ.

11 Atanna -yö n -ya naç -së bha -në- "kplëng -bho me "bhu- -nu -dhe -me 'ka kö 'a kë- -bha bɔmɛ 'ka, kö 'a me draan- kë -sü -bha. 12 Yö =në- -wɔn 'gü 'yö sëë suu -nu ya 'a- bho sië (-kasö 'gü -deë ya). "Kee -a 'bha 'yiü- 'yaa n kë, -a -gen -mü -dhe a Yesu Klisi dɔ, 'ö 'a 'dhang bho- "dhiü -dhe -a 'gü -yö "gbu-, -dhe yë 'ö- -kefama bho n -bha bha -yö -dho ö -zu kë- 'gü 'ö dho 'ö zun- 'ka yi 'ö dho za dɔ- 'ka me "bhu- -nu -bha bha- -bha. 13(Timote,) -bhö 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü! Teanwɔn -nu 'i- ma n -ta bha -bhö me -nu -klang kë- 'ka, kö -zu -yö Atanna -dhe -sü waa- -dhɔ 'ö kwa -go, 'ö 'kwa- -sloɔ -kplü Yesu Klisi -bha -sü "gblvʊ "piü bha -yö kë i -go 'pö. 14-Ya 'go yö -zë 'gü, -bhö 'to Atanna -bha 'Nii- "slüöslü 'ö kwa 'gü bha- -kɔ =wlöö kö -yö i gba faan 'ka, kö naç -së 'ö go Atanna "piü 'ö- -kefama bho i -bha bha 'i i -zu 'to- 'ka -a 'gü.

15-A -naa -yö i "yaan -dhe 'dhang -bho Yesu "dhiü -me -nu "pepe 'wo Azi -së 'gü =wa wo bo n 'ka. Fizedhö waa- Emozénö -nu =gban -wa -nu -bhiëë 'gü. 16-17A -bheea kwa Dëmɛ -dhe kö Onezifɔɔ waa- ö -bha 'kɔɔmɛ -nu -wëë -ya kë. -A -gen -mü -dhe ("sanni yö -zë -yö "kan n -bha), yö =në kpa -zë wo n -zu -ta -blesü kö a -kasö 'gü Wlɔmö, -a 'yiü- 'yi- kë 'eɛn -a "suü 'yii- kë, yö -zë -yö -gun nu sië 'ö -wo n -bha 'ö n -tua bho, 'ö n faan dɔ, 'ö -ya nu Wlɔmö, 'ö ö 'gü -siö 'ö n =mɔɔ 'ö -kpan n -bha. 18-Ya 'go yö -zë 'gü, 'ö 'wɔn -së "pepe 'dhe 'kɔ- -kë n -dhe Efezö bha yö -zë =gban -yö i "yaan. A -bheea n Dëmɛ -dhe yö =në- -wɔn 'gü kö -yö dɔ "gbu- kö -a -nu -wëë -ya kë -a -bha za -dɔ me -bha -yì 'ka.

2 1=Dhe 'ö "dhü, bhi 'kɔ bhi -zë i -dhe n gbö 'dhö 'dhang -bho Yesu "dhiü -sü 'gü bha, -bhö 'to -kplü -sü 'ka -gasite 'ö Yesu Klisi -ya -kë kwa -dhe bha- -bha kö -yö i gba faan 'ka. 2Atanna -wɔ 'a i -klang -kë 'ka me 'gbe "yaan bha- -zɔn 'me 'i 'dhang bho- -nu "dhiü -dhe -wo -mɔɔ -bha 'wo me "wee 'bha -nu -klang -kë 'ka bha -a -nu -dhe 'pö.

3-Bhö "wɪ- -bha kö 'i sëë bho 'pö -dhe n 'dhö, -a -gen -mü -dhe Yesu Klisi -bha naç -së bha- dɔ -me -nu =gban "pepe -wo -dho sëë bho -dhe

-kɔ 'yi- bho sië- 'ka bha- 'dhö. I -wëédhe =në =ya bho Yesu Klisi -wɔn 'gü, 'yö me =gban dho- 'wɔn dɔ -dhe -a -bha "sɔdha 'ö ö -go -dho -dhe "sia- yö -mü i 'ka. 4-Bhö -a kë =dhe -kɔ 'ö "sɔdha 'ö- "piü -dhe ö -dhɔ -yö ö -gɔmè kë 'ö- -kë 'ka -a 'dhö. -A -gen -mü =dhe "sɔdha 'ö- suu 'dhö "dhö 'yaa ö -kɔ -da "kpung =taa -wɔn "wëe -zë 'bha 'gü. -Bhö Yesu -bha yë kë -kɔ do bha =në- 'gü. 5-Beangsüme 'yaa kë -beang ga 'ka "wëewe kö 'yii -beang 'sü ö 'sü -kɔ -ta. (Yö =në- -wɔn 'gü, 'yö 'i dho- kë =dhe -kɔ 'ö Yesu Klisi -ya pö- 'ka bha- 'dhö kö 'i- -bha yë bha- kë -a kë -kɔ -ta kö 'i- =trɔɔn yö!) 6-Ya 'go yö -zë 'gü, 'kekëmè 'ö =saan ö -bha -dhe -bha =në- -dhe 'dhö- -bha =dhe -ya -bleesü -bhö. (-Bhö i faan dɔ yö =në- -wɔn 'gü kö i yë kë Yesu Klisi -dhe kö 'i- =trɔɔn yö.) 7'Wɔn -nu 'a- pö i -dhe bha -bhö i -zu 'gɔn- 'gü kö 'i- 'gü ma, -a -gen -mü =dhe kwa Dëmè =në dho 'wɔn =gban "pɛpɛ 'gü ma "yaaki nu i -dhe.

8 I -zu -yö -bö Yesu Klisi 'ö -kë Davi suu 'gü -në 'ka, 'ö ga 'ö Atanna -ya -bö bha- -wɔn 'ka -kpeawo. -A -gen -mü =dhe Atanna -bha naɔ -së 'a- dɔ sië me =gban "pɛpɛ -gɔ bha 'yö bha. 9'Sa naɔ bha =në 'a- dɔ 'yö 'wo n -wëédhe bho sië 'yö =wa lɔɔga -nu =gban -zian -kplü n -bha =dhe 'wɔnyaakémè 'dhö ya. "Kee yö -zë =gban 'gü, ma =në 'wo n -da -kaso 'gü, 'wii Atanna -wü -zë -da -kaso 'gü, (-wo me -nu draan- sië- 'ka -kpeawo). 10'Pë 'ö -kë 'yö 'a 'wɔn "gbugbu- -nu bha- =gban kun n -bha bha 'yö bha. Kë "dhö kö 'me 'ö Atanna -ya -nu -ya ö -bha 'ka bha -wo dha 'pö -zu -yö Yesu Klisi -dhe -sü "gbluvv "piü, kö -wo dhasü waa- -bha 'tɔbhɔdhe 'ö 'yaa yën 'ö Atanna "piü bha- =slɔɔ. 11-A -gen -mü =dhe -wü (ö Atanna -bha 'kɔdhigümè -nu 'wo- pö) =sië =dhe:

«=Ya kë =dhe kweng- -nu 'kwa ga kwa "kwëë,
kweng- -nu kwa -dho -tosea kë -dhe do 'gü.

12 =Ya kë =dhe kwa zuë" =ya kë -sea

kö ('kwa saan" Yesu -wɔn 'gü) kweng- -nu kwa -dho -gblüdëdhe kë.

"Kee =ya kë =dhe 'kwa- pö -zë wo =dhe 'kwa- dɔ,
yöö -dī 'pö -yö -dho -a pö 'yaa kwa dɔ.

13 =Ya kë 'zü -dhe 'kwa 'go kwa -wü -ta,

yö -zë 'yaa 'go ö -wü -ta,
-a -gen -mü =dhe yö -zë -yö ö -dī -dɔ.

Pë 'dhe 'kö =yaa- pö ö "dhi 'ka -ya 'gü -wɔn -kë,
'yaa 'to- 'gü tongtongdhö» bha 'yaa =sua 'ka.

Atanna -bha yékémè 'ö- -wɔn -ya -zu kun -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

14'Wɔn -nu 'i dho mëklangkémè -nu bha- -nu -zu -bö 'ka =në 'a- pö bha, "kee a -bhea i -dhe kö 'i i kɔngga ziö- 'ka- -nu -dhe "sèe glɔglɔdhö =dhe 'wa 'dho zaɔdhe -da 'wɔn -nu 'ö- -gen 'yaa 'dhö bha- 'gü, -a -gen -mü =dhe -a -kë "dhö -sü -yö 'me 'wo "tu 'to sië- -nu -wü -bha bha- -nu -dheng =në- wo.
15-Bhö i 'gü dɔ "gbu- kö 'i kë medraanmè 'ö- -bha yë -yö Atanna -zu kun,

'ö 'yiü- 'yaa- kë ö -bha yë kë -sü 'gü, 'ö yë -kë -dhe -kɔ 'wo- -zɔn 'ka- -dhe -a 'dhö =në- 'ka, kɔ i me draan- teanwɔn 'ö go Atanna "piü bha- -bha. 16'Me 'wo dhiang =wlüüwlü -nu 'ö- -gɔ 'yaa 'dhö- zë sië, 'ö 'wo Atanna bho sië- 'ka -fii "dhiü bha, -bhö "kan- -nu -bha, -a -gen -mü -dhe 'me 'wo "dhö bha -wo wo -dù bho =në- wo Atanna -dhe taa- -gbleen -kpeawo. 17-A -nu -bha me draan- -wu -nu bha -wo me see- -naa -dhe -kɔ 'ö bhië -yö -kan 'ka me -bha bha- 'dhö. 'Me 'wo "dhö bha- -me 'bha -nu -mü Imene waa- Filetö -nu 'ka. 18=Wa "kan teanwɔn -bha, 'yö 'wo -da sië me -nu -gɔ 'gü 'wo- pö- -nu -dhe -dhe Atanna =ya 'me 'wo ga -a -nu -bö 'nu, "keee -wo wo "töng 'go- 'gü, ('yö 'wo- -nu zuë" -kaan -wu -nu bha- 'ka "kwëë, 'yö 'wo -kan Atanna -bha zian -bha). 19"Kee 'kö 'zü 'ö -kë -dhe -wa -pö "dhö =we, 'yii 'dho Atanna -wu -dede -zë bho ö "gbluv -ta. -A -gen -mü -dhe 'ö ö -bha 'kɔ "kpan 'kö- -ya bha 'yaa 'wü -pë 'ka, -yö 'klëë- -kpc -bha ö -wu 'ka 'ö- pö:

«Kwa Dëme -yö 'me 'wo- -bha 'ka -a -nu -dç» "een 'zü:

«'Me 'wo- pö wo -dù -dhe wo kwa Dëme -dç,
-wo wo -bo 'wɔn yaa kë -sü 'ka.»

20-A pö 'a- wo "dhö bha- 'klɔɔ- -mü -dhe Atanna -bha 'kɔodhe -yö -kë -dhe -gblüde -gɔ 'kɔodhe 'dhö. Pë "fië 'ö -kë -gblüde -gɔ 'kɔodhö -a suu 'yaa kë do. -A 'bha -nu -kë "sënng 'ka 'ö- 'bha -nu 'wo -kë 'wëë- 'ka, 'ö- 'bha -nu -dù 'pö 'wo -kë "dhö -nu waa- "se gbo -nu 'ka. -A 'dhe -nu 'wo -kë "sënng waa- 'wëë- -nu 'ka bha 'yö 'wo -kë 'wɔn -bhlëësü -nu -kë 'gü -pë 'ka. -A 'dhe -nu 'wo -kë "dhö -nu waa- "segbo -nu 'ka bha, 'yö 'wo -kë 'pö "wlaawɔn -nu -kë 'gü -pë 'ka. 21-Kɔ do bha- 'gü, 'me ö yöö -dù 'pö 'ö ö -dù kun -së, 'ö "slüüslü, -yö -dho kë yë -bhlëësü -nu -kë 'ka -pë 'ka Atanna -gɔ -dhe -kɔ 'ö "sënng waa- 'wëë- 'wo- 'ka bha- 'dhö; -a -gen -mü -dhe kö -yö ö baa- -sü 'ka ö Dëme -dhe kö yë -së suu "vu suu 'ö -dhi -dhe -ya kë ö 'ka. 22-A -wɔn 'gü, 'wɔn yaa -nu 'ö 'nëglɔɔn -nu 'wo- -kë sië bha, -bhö -dua- -gɔ. Kö 'i i faan dɔ -zu -yö Yesu -dhe -sü -bha, kö -kɔ 'i dho- kë- 'ka kö pö 'a 'dho -ya i -bha =në 'i- -kɔ mɔɔ-, kö -dho -yö kë i 'gü, kö kaa me -gban "pepe ka kë ka 'ko -dhe -së, kö me ö- -nu "ta -kɔ 'dhö -së Atanna wëëdhö ö 'wo- -bhlëë -ya bha keng- -nu 'ka yö =në- -dhe mɔɔ-; "keee kö 'ka -tosea kë ka 'ko "piü zuë" 'waanu -sü 'ka. 23-Bhö i bo zaɔdhe -taamasü -nu 'ö- -zun "dhiü -bhlɔɔ 'yaa 'dhö bha- -da -sü 'ka; -a -gen -mü -dhe zaɔdhe -nu 'ö- suu 'dhö "dhiü bha -yö "dhinaa =në- -da. Bhii -dede i -'wɔn dɔ -dhe -a -da -me -nu 'waa kë -kpaɔsü. 24-A -dhe 'yaa- -bha kö kwa Dëme -bha yékëme -zë -yö "dhinaa 'ma, "keee -a -dhea -bha -dhe -a -bha "klüsëdhe =në -yö me -gban "pepe "yan -ma kun, kö -yö dɔ me -nu draandhe 'ka, kö -zuë" -yö kë -sea. 25Kö 'me 'wo zaɔdhe -da 'ka kö -ya -me -nu dɔ -zinng 'gü -wu "neenee -nu 'ka, 'bha mü "dhö Atanna -dho -a "slë kë 'ö 'wo 'dhang bho teanwɔn 'ö go- "piü bha- "dhiü 'ö 'wo wo zuë" -slëë 'gü -we? 26-A yö -në -ya kë "dhö 'yö 'wɔn 'gü ma -sü dho kë- -nu -gɔ 'yö 'wo dho 'go Sɔtraan -gɔ döng 'ö- -nu kun 'yö 'wo -da -gɔ -dhuëngdhe 'gü bha- 'gü.

'Wɔn -nu 'wo dho kë "tüng =taamasü 'gü -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

3 1-Ya 'go yö -zë 'gü, Timote n dheeblehang, 'yaa n "piü =dhe 'wɔn "gbu- 'ö dho kë "kpungtaadhe yén "tüng 'gü bha 'i kë -'gü i tii -bha. 2-A -gen -mü =dhe -a "tüng bha -'gü, 'me 'wo -ya wo -di -wɔn =në -zuën -ta doseng bha -wo -dho pa. -A -nu -bha 'wëëga -wɔn -dho kë "gbu- 'ö -ziö 'wɔn =gban "pepe -ta. -Wo -dho wo -di zë 'tɔ 'ka 'ö 'wo wo -di sü 'kpii. -Wo -dho dhiang yaya -nu zë Atanna kwi -bha ö 'waa wo 'kpome -nu -wu ma, ö 'waa 'wɔn -së dɔ. 'Wii 'dho "suü Atanna -gɔ, "een 'wii 'dho 'wɔn 'bha =bhlëë -ya. 3 'Wii 'dho "wɪ me 'bha -bha -bha. Pë 'bha -pë 'bha -wëë 'yii 'dho -nu kë. -Wo -dho me -nu yang kë ö 'waa- me 'bha -me 'bha 'waa =mcc- 'gü. -A -nu "gblü -dho kë 'ya-, ö 'wɔnsékeme -nu -san -ya -nu -kë. 4-Wo -dho -da me -nu -dhe pë "piü, woo do bha 'wɔn -dho -siö -nu -dhe 'gü klöklö -bha, ö -di -sü 'kpii -ya -nu pa, ö 'wo wo -di -gɔwɔn -nu fië-bho Atanna -dhidhewɔn -nu -bha. (-Nëng -bha -me -nu 'waa kë "dhü). 5-A -gen -mü =dhe me -yaa -nu yö, me -ya -nu -ga =dhe Atanna -bhlëëyame -nu 'dho, "keé kö 'gügbudhe ö Atanna -ya nu ö -bhlëëyame =dede -nu -dhe bha 'waa "wɪ -kë -a -nu 'gü -sü -bha. -Bhö "kan me suu -nu bha -nu -bha. 6'Me 'wo "dhü bha -me 'bha -nu -wo mü, -wo -dho 'wo -da me -nu -gɔ 'kɔdhe -nu 'gü, ö dhong -nu ö 'waa 'wɔn 'bha dɔ 'wɔn ö Atanna -wɔn 'gü -a 'gü, ö 'wo pa -sü 'ka 'wɔn yaa 'ka, ö 'wo -zii 'wɔn yaa suu "pepe 'ö -kë -dhe -ya -nu -kë -a kë -sü -bha bha 'wo -da -a -nu -gɔ 'gü, 'yö 'wo -nu gɔ bho -sua -dhiang -nu 'ka. 7Dhong -nu bha -wo wo "tv -to teanwɔn ö go Atanna "piü bha -bha -kpeawo "keé 'waa -mcc -bha kö -wa 'kłcɔ - -dede dɔ gbonggbongdhö. 8Ö -gen 'dho -kë =dhe 'me 'wo bha -wo 'ko -zë teanwɔn ö go Atanna "piü bha -'ka -dhe -kɔ ö Zanesö waa- Zanblesö 'wo dɔ -'ka Moizö -gɔ 'kpa bha -'dhö. 'Me 'wo "dhü bha 'wɔn yaa -di -sloɔ =në 'wo wo -zv gɔn -'ka, -a -nu -bha -zv -yö Yesu -dhe -sü 'gü 'yaa 'dhö, (Atanna -ya ö -kɔ "kan -nu "dhiü). 9"Keé 'wii 'dho me 'gbe gɔ bho; -a -gen -mü =dhe me =gban "pepe -dho -a 'wɔn dɔ =dhe "yaaki =në 'yaa -nu -bha -dhe -kɔ do ö Zanesö waa- Zanblesö -nu -bha 'dhö -kë 'ka yi 'bha 'ka bha -'dhö.

Timote -zv -gban -wv 'ö Pɔdhö -ya pö

10 "Keé bhi -zë -kɔ 'a me -draan- 'ka i -dɔ, ö 'i n "ta -kɔ dɔ, ö 'i n -zv gɔngüwɔn =gban dɔ, ö 'i -zv -yö Atanna -dhe -kɔ, zuëseadhe ö n -gɔ, -dhe ö n 'gü waa- n 'wɔn -kun n -bha -kɔ -nu, 11 n -wëë -kë 'wo -wo waa-saan" -nu 'a- wo bha -gban -dɔ 'kpakpadhö. Sëë suu -mee =në 'mii -bho Angtiçö -pö, "een Ikñö -pö "een Dhitrö -pö -nu 'gü? "Een 'wɔn "gbu- suu -mee =në 'yii wɔ n -ta -dhe -nu bha -'gü? "Keé -gasite 'yii kwa Dëme =sloɔ, -yö kë n -dha -a -gban "pepe -gɔ. 12-A -dhe -bha kö 'kwa- 'wɔn dɔ =dhe me "pepe 'wo -piü -dhe 'wo -kplü Yesu Klisi -bha kpenngkpenngdhö kö 'wo Atanna dhɔɔbhaawɔn kë bha -wo -dho -a -nu -wëëdhe bho, 13 "keé

'wɔ̄nyaakéme -nu waa- me -nu -pö -me -nu -zë, -wo -dho 'dho -në- wo wo "dhiü -kpeawo 'wɔ̄n yaa kë -zian -ta. -A -gen -mü -dhe Sɔ̄traan -yaa- -nu -pö, 'yö woo -di 'pö 'wo me -nu pö sië bha. 14 "Kee bhi -zë i -bha 'ka, 'wɔ̄n -nu 'i- 'dhang bho- "dhiü, 'i- dɔ̄ -dhe teanwɔ̄n -mü bha, -bhö -a -nu kë -kpeawo kō 'i dho- 'ka. -A -gen -mü -dhe 'me 'wo i =draan 'wɔ̄n -nu bha- -bha bha i- -nu -dɔ̄, 'i- dɔ̄ 'pö -dhe -a 'bha 'yaa -sua 'ka. 15 -Wu "slüüslü -nu 'wo -ya -sü 'ka Atanna -bha 'séedhe 'gü i- -dɔ̄ 'i go- 'ka "dhü i 'nëdhe 'gü, -wu -nu bha -wo -mɔ̄ -bha 'wo i gba "yaaki 'ka kë "dhü kō 'i dha i -bha -zu -yö Yesu Klisi -dhe -sü -wɔ̄n 'gü. 16 -Wu "pepe 'kö -ben zë -sü 'ka Atanna -bha 'séedhe "slüüslü bha- 'gü bha- -gban -trɔ̄on -së -yö -dhö, yö -në- -ya me "bhu- -nu zuë" "piü 'yö 'wo -ya 'séedhe 'gü, kö -wo kwa draan- pë 'ö kpengdhö -a 'ka, kö- 'dhe -nu 'ö 'waa -së kö 'kwa -dɔ̄. -Wu -nu bha -në 'wo kwa zun zian 'ö -së -a -bha, 'yö 'wo kwa -draan 'wɔ̄n -së kë -sü -bha. 17 Kee "dhü kō 'me 'ö yë kë sië Atanna -dhe kö- -me -kɔ̄ -yö -mɔ̄ 'wɔ̄n -së kë -sü -bha 'kpakpadhö.

4 1 A- -pö i -dhe gløglødhö kwa -bha Atanna waa- Yesu Klisi 'ö dho za dɔ̄ "yaanme -nu waa- 'me =wa ga- -nu -bha, 'ö dho nu 'zü "kpung -taa kö -yö ö -bha -gblüdëdhë kë bha- -nu wëëdhö -dhe: 2 'I me -nu draan- pë 'ö pö 'aa- -bha -a kë -sü 'ka, -bhö -nëng Atanna -wu pö -sü 'gü -a -nu -dhe glüü" glüüdhö "tüng -së waa- "tüng yaa -gban 'gü, kö 'i- -nu =sɔ̄ng -nu pö, kö 'i- -nu faan dɔ̄ 'wɔ̄n -së kë -sü -bha, "kee i zuë" -yö kë -sæa. 3 Pë -nu 'a- pö i -dhe bha, -bhö -a kë, -a -gen -mü -dhe yi 'bha -dho -loo 'ö me "bhu- -nu 'waa "wɪ- -bha kö 'wo wo "tu 'to Atanna -bha me draan- -kɔ̄ -së bha- -bha, "kee -wo -dho me 'dhe 'wo dho- -nu draan- -a -nu dhɔ̄obhaawɔ̄n -nu -në- -bha bha -në- mɔ̄c-, -a -gen -mü -dhe -yö -dho kë- -nu "piü -dhe 'wo 'wɔ̄n yaya -në- kë -kpeawo; 4 -a -gen -mü 'zü -dhe 'yii 'dho kë- -nu "piü -dhe 'wo wo "tu 'to teanwɔ̄n -nu 'wo go Atanna "piü bha- -bha, "kee 'wɔ̄n zii 'ö yi 'bha 'ka bha -në- ma -dhɔ̄ dho- -nu kë. 5 "Kee bhi -zë -bhö i zuë" 'kun i -bha -kɔ̄ -gban -kɔ̄ -gban 'gü, kö -wa i -wëëdhë bho kö 'i- 'kun i -bha, kö 'i 'wɔ̄n -taɔ̄ng -së 'ö -gban Yesu -bha bha- pö me "bhu- -nu -dhe, kö yë -nu 'wo -gban Atanna -wɔ̄n -bha 'i- kë sië bha 'i- -gban "pepe kë -së 'ka!

6 ("Wɔ̄n "pepe 'a- pö i -dhe "dhü bha- -gen -mü -dhe 'mii 'dho -gwëë "kpungtaadhe ya- 'gü 'zü kö 'a ziö -deewo 'gü i -dhe.) -A "tüng -ya -loo kö 'a (ma -tosea nu -dhe "saapé 'dhö kö -yö kwa Dëme) =yɔ̄on bho "sia-. N ga "tüng -ya -loo. 7 Yë 'ö Atanna -ya dɔ̄ n -kɔ̄ 'ka kö 'a- kë bha, a- kë -sü 'ka ö kë -kɔ̄ -ta, -dhe -kɔ̄ 'ö -beangsüme -yö -beang sü- 'ka 'ö kë -beang ga 'ka bha- 'dhö 'ö 'a 'to -sü 'ka -kplü -sü 'ka 'dhang -bho -a "dhiü -sü -bha klöklödhö 'ö dho 'ö zun- 'ka -a "dhiütøyi 'ö -dëe bha- -bha. 8 A- 'wɔ̄n -dɔ̄ -dhe 'faan- 'ö kwa Dëme 'ö za dɔ̄ me -bha teanwɔ̄n -ta bha 'ö- -ya 'me 'ö pö 'aa- -nu -bha -a -nu -gɔ̄ bha n -bha -dhö. -Yö -dho -a nu n -dhe yi 'ö dho za dɔ̄ -ka me "bhu- -nu -bha bha- 'ka. 'Faan- 'ö "dhü bha mang do n -bha 'yaa -mü -zianwo, -a -gen -mü -dhe 'me 'ö kwa Dëme bha- nu -sü "dhia 'dhö- -nu 'gü -yö -dho -a -nu -bha nu 'pö.

Pədhö -bha ö -dī -wɔn -dhiang 'ö - zë Timote -dhe

9-Bhö -a "slē mɔɔ- kö 'i nu n -dhe 'gü yö 'zodhö. 10-A -gen -mü -dhe Demasö =ya 'go n -keng- -ya 'dho Tesadhonikö -pö 'gü, -a 'klɔɔ- -mü -dhe -yö -kplü "kpungtaapé -nu -bha 'ö =ziö- 'ka Atanna "piü -pë -nu -ta. Klesan =ya 'dho Gadhatö -se 'gü, Titö -dī 'pö =ya 'dho Dadhömatö -se 'gü. 11 Dhukö yöö do =në =ya 'to n "piü yö n -takunme 'ka "tüng ya- 'gü. 'I nu sië, kaa-Makö -ka nu "kwëë, -a -gen -mü -dhe n -mawɔn -dho zun- -bha kö -yö n -ta 'kun kwa Dëme -bha yë kë -sü -bha. 12 'Ma Tisikö bo 'pö Efezö -pö 'gü. 13 -Ya kë -dhe 'i nu sië, 'i nu n -dhe ma =gbauu -'a- to Troasö, Kalipusö -go 'kɔɔdhö bha- 'ka. Kö 'i nu 'pö n -dhe ma 'sëedhe -be -nu bha- 'ka, "këe -a 'dhe -nu 'wo kwi -be 'ka bha =në n -mawɔn 'dhö- -bha "gbusü.

14 -Piöbhōme Dhezandrō bha -yö 'wɔn yaa 'gbe -kë -sü 'ka n 'ka, kwa Dëme -dho za dɔ- -bha 'wɔn yaa -nu 'ö- kë n 'ka bha- -wɔn 'gü. 15 -Bhö i -dī 'kun- -gɔ -së kö 'ya 'dho "slē yaa kë i 'ka 'pö. -A -gen -mü -dhe Atanna -wu 'kwa- pö sië me -nu -dhe bha- -san -ya -kë. -Ya "piü -dhe 'ö zun- -gɔ zian- -kpeawo.

16 'Dho -bleesü 'a- wo zadədhe 'gü bha me 'bha 'yaa gun n "piü mü kö -yö n -zu -gban, kwa dheeblhang -nu =gban "pepe -wo kë -kan n -zü 'kwëë-. "Këe a -bhea Atanna -dhe kö 'ya 'dho- -nu 'kun tëë 'ka n 'to 'wo- wo do 'ka bha- -wɔn 'gü 'ö- -nu -wëedhe bho. 17 -A -gen -mü -dhe a -'wɔn -dɔ =dhe 'kö 'zü 'ö -kë =dhe me "bhu- -nu -zë -wo -kan n -zü 'kwëë- -dhe -kɔ bha- 'dhö, "këe kwa Dëme -zë -yö -to n "piü, 'ö n faan dɔ 'a Atanna -wu pö 'kpakpadhö 'ö 'me 'waa Zuifö 'ka - -gban "pepe 'wo- ma. 'Yö n -kɔɔ 'wɔn "gbu- -gɔ =dhe -kɔ 'wo me sü- 'ka laabholaa "dhi "dhiö bha- 'dhö. 18 -Yö -dho n dha 'zü 'wɔn "gbu- suu "pepe 'ö dho nu n -ta -a -nu -gɔ -kɔ do bha =në- 'gü, kë "dhü kö 'a n -due =sloɔ dhlang- 'gü -dhe 'ö ö -bha -gblidëdhe kë sië- -bha bha- 'gü. -A 'tɔ -yö bho "tüng -gban "pepe 'gü! Kö -yö kë "dhü bha 'aa -yö kë. ('Pë 'ö gun n "piü 'a- pö i -dhe 'yö bha.)

19 -A pö Plisidhö waa- Akidhasö -nu -dhe 'ma- -nu -tua bho, ma Onezifɔɔ -gɔ 'kɔɔme -nu -tua bho 'gbe. 20 Edhatö -yö kë -to Kodhengtö -pö 'gü, 'yö 'a Trofimö to Midhe -pö 'gü 'pö, -a -gen -mü -dhe -a -bha 'yaa "pu -sü 'ka. 21 -Bhö i 'gü dɔ "gbu- kö 'i nu kö "nene "tüng 'yi -loo -kö.

Ebudhusö 'dhöö, Pudenö 'dhöö, Dhinisö 'dhöö, Klodia waa- kwa dheeblhang -nu 'wo 'dhlang bho Yesu "dhiö 'wo to =wa i -tua bho 'gbe.

22 Kwa Dëme -yö i faan dɔ -kpeawo, kö -yö dɔ "gbu- -yö -gasite kë me =gban "pepe ka -dhe!